Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002188

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-06-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: № НСВС/60/25 від 28.07.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шкуров Євген Владленович
2. Yevgen V. Shkurov

Кваліфікація: к. філол. н., 10.01.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5947-599

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 054

Назва наукової спеціальності: Соціологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціологія

Дата захисту: 11-07-2025

Спеціальність за освітою: Банківська справа

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9495

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 04, 04.11, 04.21, 04.51

Тема дисертації:

1. Соціокультурні трансформації сучасного міста в контексті диджиталізації

2. Sociocultural Transformations of the Contemporary City in the Context of Digitalisation

Реферат/анотація:

1. З огляду на суспільні та технологічні зміни, а також потребу повоєнної відбудови українських міст, робота порушує низку аналітичних і методологічних питань, спрямованих на розкриття механізмів формування, функціонування та розвитку урбаністичного простору в контексті диджиталізації. Актуальність роботи зумовлено стрімким поширенням цифрових технологій, переходом економіки до індустрії 4.0, посиленням модернізації та глобалізації, розвитком креативного сектору, – факторами, які формують новий тип соціокультурних відносин і трансформують суспільне життя міст. Мета дослідження – розробити соціологічну концепцію диджиталізованого міста, яка інтегрує економічний, технологічний, креативно-культурний, комунікаційний та освітній аспекти суспільного життя. Об’єкт дослідження – соціокультурне життя сучасного міста. Предмет дослідження – трансформації соціокультурних процесів у сучасному місті, зокрема цифровізації, глобалізації, розвитку культури, креативних практик містян, соціальних комунікацій та

освіти. Теоретико-методологічне підґрунтя праці, поряд із загальнонауковими методами, поєднує феноменологічні та герменевтичні інтерпретації, які розкривають суб'єктивне сприйняття простору й локальних ідентичностей. Залучено концепцію структурно-функціональної парадигми Т. Парсонса, емпіричні дані міжнародних та українських організацій, кейс-стаді українських та зарубіжних міст. Використано методологічні напрацювання представників Чиказької школи, концепції глобалізації міст, мережевого суспільства, критичної урбаністики та ін. Важливе місце в методології посідає аналіз креативного виміру міста. Також до методології залучено комунікативні теорії М. Маклюена й Н. Лумана, які допомагають осмислити роль комунікації та цифровізації в сучасному місті, і метод соціально-просторової перспективи. Перший розділ присвячено теоретико-методологічним засадам урбаністичної соціології. У ньому систематизовано теоретико-методологічні підходи до аналізу урбанізації, урбанізму й особливостей формування міського середовища в добу глобалізації та цифрових технологій. Із соціологічного погляду місто – це складна соціальна структура, яка не зводиться до географічних, демографічних чи адміністративних параметрів. На сучасному етапі – це феномен, що формується та еволюціонує під впливом глобальних ринків, комунікацій, освітніх і культурних практик, мережевих технологій. Місто дедалі більше перетворюється на вузол у глобальному інформаційному та фінансовому потоці. У другому розділі зосереджено увагу на процесах диджиталізації, глобалізації, макдоналізації міського життя, висвітленні цих викликів для України. Здійснено аналіз того, як розвиток інформаційних технологій переплавляє традиційні міські структури у високодинамічні гібридні простори. Ці простори об'єднують цифрову інфраструктуру, культурні та економічні практики, а також глобальні тренди, які визначають специфіку повсякденної взаємодії мешканців міста між собою та зовнішнім світом. Якщо раніше глобалізаційні потоки ззовні тиснули на місто й витісняли місцеві особливості, нині виразніше реалізується глокалізація, за якої локальні культури переймають глобальні практики, але адаптують їх під власний культурний код. Принципи ефективності, прораховуваності, передбачуваності та контролю (ключові постулати макдоналізації за Дж. Рітцером) проникають у різні сфери: ресторанторство, торгівлю, банківські послуги, онлайн-освіту, роботу громадського транспорту. Третій розділ охоплює культурно-креативний вимір, у якому культура та комунікації розглядаються як рушії соціальних змін, а університети – як ключові агенти урбаністичних трансформацій. Місто – соціокультурне явище, а це означає, що культура (включно з креативними практиками) впливає на структуру простору, моделює символічний ряд і посилює ідентичність. Викладено погляд на те, як у містах перехрещуються історична тяглість, культурна спадщина, креативний потенціал і сучасні засоби комунікації, а також як розвиваються та взаємодоповнюються інституції освіти, зокрема університети, задля формування розмаїтого соціального організму. Сучасне місто просякнуте креативною енергією та комунікаційними процесами, що моделюють його ідентичність та структурують його символічне поле. У ракурсі повоєнної відбудови в Україні це набуває додаткової ваги: культура, креативність та налагоджені комунікації можуть стати рушіями прискореної модернізації українських міст і фактором їхнього сталого розвитку. Дослідження соціокультурних трансформацій у добу диджиталізації формує засадничі орієнтири для стратегії повоєнного відновлення і модернізації українських урбаністичних просторів.

2. In the light of societal and technological changes, and the need for the post-war reconstruction of Ukrainian cities, this study addresses a series of analytical and methodological questions aimed at revealing the mechanisms by which urban space is formed, functions and develops in the context of digitisation. The relevance of the thesis is conditioned by the rapid spread of digital technologies, the transition of the economy to Industry 4.0, intensified modernisation and globalisation processes, and the expansion of the creative sector—factors that generate a new type of socio-cultural relations and transform the social life of cities. The aim of the research is to elaborate a sociological concept of the digitised city that integrates the economic, technological, creative-cultural, communicative and educational dimensions of social life. The object of the study is the socio-cultural life of the contemporary city. The subject of the study comprises the transformations of socio-cultural processes in the modern city, specifically digitisation, globalisation, cultural development, citizens' creative practices, social communications and education. The theoretical and methodological framework combines general scientific methods with phenomenological and hermeneutic interpretations that disclose the subjective perception of space

and local identities. The thesis draws upon T. Parsons's structural-functional paradigm, empirical data from international and Ukrainian organisations, and case studies of Ukrainian and foreign cities. Methodological contributions of the Chicago School, concepts of urban globalisation, the network society and critical urban studies are employed. A significant place is accorded to the analysis of the creative dimension of the city. Communicative theories of M. McLuhan and N. Luhmann, which facilitate an understanding of the role of communication and digitisation in the contemporary city, together with the socio-spatial perspective method, are also incorporated. Chapter One is devoted to the theoretical and methodological foundations of urban sociology. It systematises theoretical and methodological approaches to the analysis of urbanisation, urbanism, and the peculiarities of city formation in the era of globalisation and digital technologies. From a sociological standpoint, the city constitutes a complex social structure that cannot be reduced to geographical, demographic or administrative parameters. At the present stage it is a phenomenon shaped and evolving under the influence of global markets, communications, educational and cultural practices, and network technologies. The city is increasingly transformed into a node within global informational and financial flows. Chapter Two focuses on the processes of digitisation, globalisation and McDonaldisation of urban life, and on the challenges these present for Ukraine. It analyses how the development of information technologies recasts traditional urban structures into highly dynamic hybrid spaces that merge digital infrastructure, cultural and economic practices, and global trends which determine the specificity of the everyday interactions of city dwellers with one another and with the outside world. Whereas globalisation flows previously exerted external pressure on the city and displaced local particularities, glocalisation now manifests more distinctly, whereby local cultures adopt global practices yet adapt them to their own cultural codes. The principles of efficiency, calculability, predictability and control—the key postulates of McDonaldisation according to G. Ritzer—permeate various spheres: catering, trade, banking services, online education and public transport operations. Chapter Three encompasses the cultural-creative dimension, in which culture and communications are considered drivers of social change, and universities—key agents of urban transformations. As a socio-cultural phenomenon, the city is influenced by culture (including creative practices), which shapes spatial structures, models the symbolic order and reinforces identity. The chapter discusses how historical continuity, cultural heritage, creative potential and contemporary means of communication intersect within cities, and how educational institutions, particularly universities, develop and complement one another in order to form a diverse social organism. The modern city is permeated with creative energy and communicative processes that model its identity and structure its symbolic field. In the context of post-war reconstruction in Ukraine, this acquires additional significance: culture, creativity and well-established communications can become drivers of the accelerated modernisation of Ukrainian cities and a factor in their sustainable development. Research into socio-cultural transformations in the age of digitisation provides fundamental guidelines for the strategy of post-war reconstruction and modernisation of Ukrainian urban spaces.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Шкуров Є., Єнін М., Коломієць Т., Лаундра К. Глобалізаційні процеси в сучасному місті. Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право. Київ, 2021. №3 (51). С. 19–30.
- Hurova I. V., Shkurov Y. V. Man in Digitized Urban Socio-Cultural Space. Anthropological Measurements of Philosophical Research. 2023. Vol. 24. P. 75–87.

- Kyiianytsia I., Holik O., Kurban O., Yatsiuk D., Shkurov Y. Information hygiene in the media space as a factor of environmental consciousness of society. Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research. 2023. Vol. 13, Iss. 2, special Iss. XXXVI. P. 73–79.
- Шкуров Є. В. Унікальність як виклик та можливість у становленні SmartCity. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2023. №2 (94). С. 140–150.
- Шкуров Є. В. Онлайн-енциклопедії як засіб формування культурного образу міста в інформаційну епоху. Сучасна енциклопедистика: тенденції розвитку: монографія / За заг. ред. д. і. н., проф. А. Киридон. Київ : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», Київ, 2023. С. 449–459.
- Шкуров Є. Цифрові комунікації університетів у трансформації освітнього та культурного простору міста. Development of sustainable communications of higher education institutions in social media: the collective monograph. Warsaw, Zofia Zamenhof Foundation, 2023. P. 105–112.
- Шкуров Є. В. Місто в процесах розбудови і соціальних змін у західній соціології другої половини XX століття. Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. 2024. №4 (64). С. 68–76.
- Шкуров Є. Медіатворчість в онлайн-повсякденні міста. Медіатворчість: монографія. Т. 2. / За ред. А. А. Мазаракі. Серія: Медіалогія. Київ : Держ. торг-екон. ун-т, 2025. С. 165–179.
- Шкуров Є. В. Медіаполіс у призмі теорії комунікації Нікласа Лумана. Журналістика та реклама: вектори взаємодії : тези доп. III Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 24 березня 2021 р., КНТЕУ). Київ, 2021. С. 280–284.
- Шкуров Є. В. Макдоналізація і соціальні медіа за умов COVID-19. Суспільно-політичні процеси в умовах пандемії: особливості та виклики [Електронне видання] : тези доповідей Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 16 квітня 2021 р., КНТЕУ). Київ, 2021. С. 51–55.
- Шкуров Є. В., Єнін М. Н. Можливості імплементації електронної демократії в Україні через призму рейтингів IDI та NRI. Сучасні проблеми управління: трансформація публічного управління у постковідному світі : матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 18-19 листопада 2021 р., КПІ ім. Ігоря Сікорського). Київ, 2021. С. 327–322.
- Шкуров Є. Соціальний інститут релігії у містах України. Від Вебера до Валерстайна: історична соціологія держав та світ-систем : матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 9-10 червня 2022 р., КПІ ім. Ігоря Сікорського). Київ, 2022. С. 132–140.
- Шкуров Є. Соціологія масових комунікацій у дослідженні міста. Міжнародний дайджест до Дня журналіста «Медіаосвіта в Україні» [Електронне видання] : матеріали міжнар. Круглого столу (Київ, 2 черв. 2022 р., ДТЕУ). Київ, 2022. С. 88–90.
- Шкуров Є. Місто в концепції Фердинанта Тьоніса. Соціокультурні трансформації та геополітичні виклики в умовах багатополярного світу: матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 24 листоп. 2022 р., ДТЕУ). Київ, 2022. С. 185–190.
- Galeta M., Shkurov Ye. Principles of Communication in Brand Strategy of Sumy City. Підприємництво, торгівля, маркетинг: стратегії, технології та інновації [Електронне видання] : тези доп. VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 27 травня 2023 р., ДТЕУ). Київ, 2023. С. 83–88.
- Shkurov Ye. Media in the Humanities Expertise of the City. Соціальні комунікації: виклики сьогодення (до Дня журналіста) : матер. I Міжнар. наук. симпозіуму (Київ, 6 червня 2023, ДТЕУ). Київ, 2023. С. 35–37.
- Shkurov Ye. Cities as specific loci of conflicts in Max Weber's research. Конфлікти, війни та соціальні трансформації епохи модерну: теорія, історія, сьогодення : матеріали XI Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Київ, 12–13 червня 2023 р.). Університетська книга, 2023. 164 с.
- Шкуров Є. Культурна спадщина міста в інформаційному суспільстві: роль онлайн-енциклопедій. Українська енциклопедистика в реаліях війни: збірник матеріалів. Київ : Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», 2023. С. 218–223.
- Шкуров Є. В. Освітньо-психологічний потенціал креативного міста у розвитку творчих здібностей студентів: Кіберпсихологія в інформаційному суспільстві: підтримка, навчання, розвиток : матеріали I науково-практичної інтернет-конференції (Київ, Інститут психології імені Г. С. Костюка, НАПН України,

1-30.10.2023 року). Київ, 2023.

- Шкуров Є. В. Онлайн-енциклопедії як інструмент рефлексії цифрового міста. Філософія науки, техніки і архітектури в гуманістичному вимірі : Матеріали IV-ої всеукраїнської наукової конференції (м. Київ, КНУБА, 10-11.11.2023 року). Частина ІІ. Київ, КНУБА, 2023. С. 11–14.
- Шкуров Є. В. Університет у сталому розвитку міста. Розвиток освіти в європейському просторі: національні виклики та транснаціональні перспективи: матеріали І Міжнар. наук.-практ. онлайн-конф. (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, 2-3.11.2023 року, Ніжин), 2023. С. 89–91.
- Шкуров Є. В. Адаптація підприємництва до змін урбаністичної інфраструктури в контексті сталого розвитку України. Управління та адміністрування в умовах протидії гібридним загрозам національній безпеці: матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конференції (Київ, 22.11.2023 року, ДУІТ). Київ: ДУІТ, ХНУРЕ, МНТУ. 2023. С. 691–694.
- Шкуров Є. В. Перспективи та можливості неформальної освіти у розвитку міст України. Світ дидактики: дидактика в сучасному світі: ІІ-й міжнародна науково-практична інтернет-конференція (Київ, 07-08.11.2023 року, Національна академія педагогічних наук України). К., 2024. С. 260-263.
- Шкуров Є. В. Соціокультурні характеристики «третьої хвилі» в контексті розвитку міст. Соціокультурні засади економіки і політики: взаємозв'язки, тренди, суперечності : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 16.11.2023 р., ДТЕУ). Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. С. 224–229.
- Шкуров Є. В. Реклама в соціологічному та соціокультурному полі урбаністики. Маркетинг, реклама та PR: новітні технології для бізнесу: тези доповідей IV Всеукр. наук.-практ. конф. «Маркетинг, реклама та PR: новітні технології для бізнесу» (Київ, 29.11.2023, ВСП КТЕФК ДТЕУ). Київ : ВСП «КТЕФК ДТЕУ», 2023. С. 124–127.
- Шкуров Є. Міський простір та психологічне благополуччя. Вектори соціальної, організаційної та економічної психології [Електронне видання] : тези доп. ІІІ Міжнар.наук.-практ. конф. (Київ, 23.01.2024 року, ДТЕУ). Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. С. 332–336.
- Shkurov Y. The Socio-cultural Dimension of City Branding in the Context of Attracting Investment. Фінансові інституції – сучасні виклики та нові можливості [Електронний ресурс] : тези доп. Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 21.03.2024 р., ДТЕУ). Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. С. 202–207.
- Шкуров Є. Виміри досліджень соціології міста першої половини ХХ століття Фундаментальні та прикладні проблеми суспільства: історія, сьогодення, майбутнє [Електронний ресурс] : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 11.04.2024 р., ДТЕУ). Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. С. 307–312.
- Шкуров Є. Міський брендинг в умовах інформаційного суспільства. Бренд-менеджмент: маркетингові технології [Електронний ресурс] : тези доп. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 14 берез. 2024 р.). – Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. С. 625–627.
- Шкуров Є. Цифровізація підприємницьких та соціокультурних комунікаційних практик міста. Підприємництво, торгівля, маркетинг: стратегії, технології та інновації [Електронний ресурс] : VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (Київ, 15 травня 2024 р.). Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2024. С. 456–459.
- Шкуров Є. Вплив макдоналізації на медіапрактики повсякдення у місті. Соціальні комунікації: виклики сьогодення (до Дня журналіста) : матер. ІІ Міжнар. наук. симпозіуму (Київ, 6 червня 2024, ДТЕУ). Київ, 2024. С. 109–111.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: соціокультурний розвиток міських спільнот в контексті диджиталізації

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами: 0122U202039

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єнін Максим Наімович

2. Maksym N. Yenin

Кваліфікація: к. соц. н., доц., 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3835-2429

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономаренко Ігор Віталійович

2. Ihor V. Ponomarenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3532-8332

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петренко-Лисак Алла Олександрівна

2. Alla A. Petrenko-Lysak

Кваліфікація: к. соц. н., доцент, 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1316-5002

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пиголенко Ігор Вікторович
2. Igor V. Pygolenko

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3612-3243

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коржов Геннадій Олександрович
2. Hennadiy O. Korzhov

Кваліфікація: к. соц. н., доцент, 22.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5459-0702

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Код за ЄДРПОУ: 02070921

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 37, Київ, 03056, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Панченко Любов Феліксівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Панченко Любов Феліксівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Шкуров Євген Владленович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна